

זעם בענף הייטק: "אנחנו מרגישים פול גז בניוטרל"

בעקבות חשיפת **כלכליסט** כי תקציב המדען הראשי יקוצץ בשליש ל-900 מיליון שקל בלבד, בכירים בתעשיית ההייטק קוראים לאוצר לשנות את דעתו. "זו מכה קשה, תקציב המדען צריך דווקא לעלות"

צילום: אוראל כהן, עמית שעל, שאול גולד

אסף גלעד ומאיר אורבך

באוצר כנראה מעדיפים את המסחר על פני התנהלות תקינה. תעשיית ההייטק, ששופעת ברעיונות חדשניים, מרגישה פול גז בניוטרל. במקום להקטין את תקציב המדען הראשי, היה צריך להגדיל אותו. כך טען אתמול יהודה זיסאפל, ראש איגוד תעשיות התוכנה והאלקטרוניקה ויו"ר קבוצת ההייטק רד. דבריו של זיסאפל מתייחסים לקיצוץ הצפוי בתקציב המדען הראשי במשרד התמ"ת, כפי שנחשף אתמול ב"כלכלי".

סט". באוצר מתכוונים לקצץ את תקציב המדען בכשליש ל-900 מיליון שקל, ולראשונה זה עשור יהיה התקציב פחות ממיליארד שקל. "קיצוץ הוא טעות", אומר זיסאפל. "בצד הכלכלי, כבר הוכח שהמדען הראשי מחזיר למדינה 6 דר' לרים על כל דולר שהמדינה משקיעה, ובצד המהותי, מיום המדען הראשי חשוב גם בהיבט של הזנת רעיונות חדשים".

"שיטת תקצוב לא נכונה"

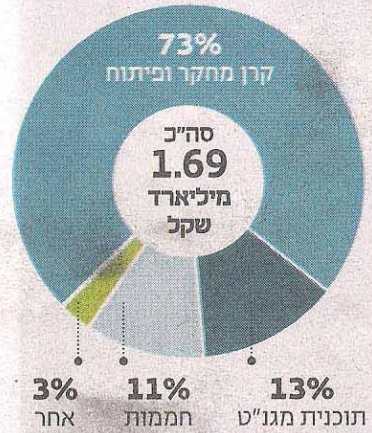
זיסאפל מותח ביקורת על השיטה לקביעת תקציבי המדען הנהוגה כיום. תקציבי המדען נקבעים בשיטת ה"סלא"

מי", כלומר מענקים חד-פעמיים שנסגרים רק כשנגמר התקציב באופן בלתי מתוכנן מראש. זיסאפל מציע מודל של-פיו תקציב המדען הראשי יוצמד לגידול ביצוא ההייטק. לדבריו, 4% מכלל העלייה ביצוא צריכים להיות מועברים בכל שנה למדען הראשי, ואחוז אחד צריך לעבור לתקציב החינוך המדעי והטכנולוגי. זיסאפל הוא לא היחיד שיוצא נגד הקיצוץ. ד"ר אורנה ברי, המדענית הראשית לשעבר וכיום שותפה עצמאית בקרן ההון סיכון ג'מיני, אמרה אתמול ל"כלכליסט": "אם זו אכן כוונת האוצר זה רע מאוד לתעשייה הישראלית. רמתה של תעשיית ההייטק בישראל וגם רמת הפוריות שלנו בעולם אינן מן הגבוהות". ברי מותחת גם היא ביקורת על התנהלות הצדדים בקביעת תקציב המדען. "בתקופתי היינו קובעים את התקציבים ישירות מול האוצר, מה שהיה מקל עלינו מאוד במשא ומתן", היא אומרת. "אני מאמינה שלאחר שייבחר מדען ראשי חדש בדצמבר הקרוב תשתנה אופן הפעילות של המדען הראשי".

"מכת מוות לחברות צעירות"

גם אהרל'ה מנקובסקי, יו"ר איגוד תעשיות ההייטק ושותף-מנהל בקרן פייטנגו, מפקפק בכך שזו אכן כוונת האוצר. "אם זה נכון, אז זו טעות אסט' רטגית של המדינה, לקצץ בעורק היים חשוב של חברות טכנולוגיות". מנקובסקי מוסיף כי הקיצוץ עלול

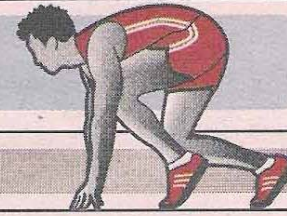
כיצד התחלק תקציב המדען הראשי ב-2009?

לפגוע קשות בתחרות. "אמנם אף חברה גדולה לא תגווע אם לא תקבל תקציבי מדען, אבל יכולה להיות לכך השפעה משמעותית על כושר התחרות של חב'רות קטנות המקבלות ממנו תקציבים".

איל ליפשיץ, יו"ר פורום החממות הטכנולוגיות ושותף-מנהל בקרן פרגרין, מסכים עם דבריו של מנקובסקי. "הקיץ צריך לעלות להנחית מכת מוות על חברות הטכנולוגיה בישראל, בעיקר הצעירות שבהן", הוא טוען. "חברות אלה מנסות בימים אלה להרים ראש אחרי השנתיים הקשות ביותר שידעה תעשיית ההייטק בישראל. כל מקבלי ההחלטות במשק מסכימים בשיחות סגורות שתקציב המדען צריך לעלות".

סטארט

מכה לסטארט־אפים: תקציב המדען הראשי יקוצץ בעוד 25%

התמ"ת: "זה תקציב הבסיס. אנו בטוחים שמשרד האוצר ימצא את המקורות התקציביים ויגלה אחריות לאומית בנושא" • איל ליפשיץ, פורום החממות: "הקיצוץ עלול להנחית מכת מוות על ההיי־טק"

שבהן, שמנסות בימים אלה להרים ראש אחרי השנתיים הקשות ביותר שידע ההיי־טק בישראל. "כל מקבלי ההחלטות במשק מסכימים בשיחות סגורות שתקציב המדען צריך לעלות. הכוונות לקצץ בתקציב מצביעות על ליקוי מאורות בקרב מקבלי ההחלטות במדינת ישראל".

אהרון מנקובסקי, ראש איגוד ההיי־טק הישראלי, הוסיף כי "קשה לי להאמין שזה יקרה. בתקופה כזו, של מחסור במקורות המימון, זה צריך להיות האבסורד הכי גדול שתקציבים שהולכים ישירות לחברות, יקוצצו. זו תהיה טעות אסטרטגית גדולה".

היום ב"חדשות"

שוב מארק הרד
מקצץ: HP תפטר
עוד 9,000 עובדים

(חדור "הרשות", עמ' 27-29)

(צילום: איל יצהר)

אהרון מנקובסקי. "זה האבסורד הכי גדול לקצץ"

התקציביים לנושא, כפי שעשה בעבר ויגלה אחריות לאומית בנושא. אין לנו ספק כי נמצא את המכנה המשותף לשני המשרדים".

"זה ליקוי מאורות"

איל ליפשיץ, שותף מנהל בקרן ההון סיכון פרגרין ויורד פורום החממות הטכנולוגיות, שמאגד את גופי השקעות ה־Seed המובילים בישראל, אמר ל"גלובס" בתגובה כי "קיצוץ תקציב המדען הראשי עלול להנחית מכת מוות על חברות הטכנולוגיה, בעיקר הצעירות

לפי נתוני התמ"ת, הביקושים למענקי ותקציבי מדען בשנת 2009 הסתכמו ב־6.7 מיליארד שקל. תקציב המדען בשנה שעברה, שעמד על 1.7 מיליארד שקל, נוצל במלואו בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה. במשרדי המדען מעדיכים כי הביקוש בשנת 2010 יהיה דומה לזה של השנה שעברה. במשרד התמ"ת אמרו בתגובה כי "תקציב הבסיס של המדען הראשי הינו סביב מיליארד שקל, אבל אנחנו סמוכים ובטוחים כי משרד האוצר ימצא את המקורות

מאת בתיה פלדמן

המחסור בהון שמיועד למימון חברות טכנולוגיה בישראל, מתכווץ עוד יותר. תקציב המדען הראשי במשרד התמ"ת לשנת 2011 צפוי להגיע לסכום של מיליארד שקל, ירידה של 40% לעומת התקציב של שנת 2009 ושל 25% בהשוואה לתקציב המדען הראשי ב־2010, שאמור להגיע ל־1.35 מיליארד דולר. לקראת דיוני התקציב לשנת 2011, במשרד המדען הראשי בתמ"ת נזעקו במטרה לשנות את כיוון הרוח, שנוטה להמשיך הקיצוצים. תקציבי המדען הראשי הם למעשה ההון שמיועד לתמיכת הממשלה בחברות מו"פ. בעזרת התקציב, המדען תומך בחברות טכנולוגיה ישראליות בכל שלבי הצמיחה. בשנים האחרונות תקציב המדען קיבל תוספות תקציביות נוספות במסגרת עסקאות הבילה ותוכניות מיוחדות של הממשלה. בימים בהם למנהלי החברות יש מעט מאוד אפשרויות לגייס הון ממקורות פרטיים, ההון שמציע המדען הראשי הוא זריקת המצן לא מבוטלת, שגם כך לא מספיקה למימון מספר רב של חברות.

פורום החממות: האוצר מנחית מכת מוות על חברות טכנולוגיה בישראל

האוצר מציע להקציב למדען הראשי 50% פחות מב-2009

רד האוצר מבינים את התרומה של מו"פ למשק. מעולם לא היה תקציב מדען ראשי בהיקף כזה, ואין הצדקה שיהיה כזה נמוך לעומת השנים האחרונות."

איל ליפשיץ, שותף מנהל בקרן הון סיכון פרגרין ויו"ר פורום החממות הטכנולוגיות, המאגד את גופי השקעות הסיד המובילים בישראל, אמר בתגובה: "קיצוץ תקציב המדען הראשי עשוי להנחית מכת מוות על חברות הטכנולוגיה בישראל, בעיקר הצעירות שבהן, שמנסות בימים אלה להרים ראש אחרי השנתיים הקשות ביותר שיידעה תעשיית ההייטק בישראל. כל מקבלי ההחלטות במשק מסכימים בשיחות סגורות שתקציב המדען צריך לעלות. הכוונות לקצץ בתקציב המדען מצביעות על ליקוי מאורות בקרב מקבלי ההחלטות במדינת ישראל. תקציב המדען ראשי צריך לגדול ולא לקטון וזאת במטרה לתמוך בתעשיית ההייטק שהיא הקטר ומנוע הצמיחה האמיתי של המשק הישראלי."

מאת גיא גרימלנד

לאן הולך הנסף?

התפלגות מעוקי המדען הראשי, לפי סיווג טכנולוגי, במיליוני שקלים, ב-2008

תקציב המדען הראשי ל-2011 צפוי להסתכם ב-900 מיליון שקל בלבד – כך אומרת לידיה לזנס, סגנית המדען הראשי, בשיחה עם TheMarker. מדובר בירידה של כמעט 50% לעומת התקציב ב-2009, שהסתכם בכ-1.7 מיליארד שקל. מדובר גם בירידה ניכרת לעומת 2010, שבה צפוי תקציב המדען הראשי להגיע ל-1.35 מיליארד שקל.

תקציב המדען הראשי הוא אחד הכלים החשובים כיום שיש לממשלת ישראל לעידוד מחקר ופיתוח (מו"פ). התקציב מיועד לתמיכה בחברות טכנולוגיה ישראליות משלבים שונים, גדולות וקטנות, והוא מהווה צינור חמצן בתקופה שבה קרנות הון סיכון קורצות את ידיהן.

הבילה ותוכנית האצה שהממשלה הפעילה, אומרת לזנס. "אנחנו בעיצומם של הדיונים עם האוצר. אני מאוד מקווה שהתקציב לא יישאר 900 מיליון שקל. גם במשך

לדברי לזנס, לא סביר שתקציב המדען הראשי ב-2011 יהיה 900 מיליון שקל בלבד. "בשנים 2009 ו-2010 קיבלנו תוספות לתקציב המדען הראשי במסגרת עסקת